

GAZETA WARSZAWSKA

WESZCZODĘ DNIA 5. GRUDNIA ROKU 1792

Z Warszawy dnia 5. Grudnia. W przeszły Poniedziałek Kongregacya Niemiecka w Kościele Po-jezuickim z zwykłą Uroczystością y przy wspaniałey Illuminacyi obchodziła Fest Patrona swego S. Franciszka Xawiera Apostoła Indyjskiego, gdzie Mszą Uroczystą śpiewał JX. Szembek Archidyaakon Warszawski, Dziekan Płocki, Sędzia Metropolitalny.

Z Paryża d. 9. Listop: Na Sessyi dnia 7. czytał Mailhe Jmieniem Deputacyi Prawodawczych Raport względem Proceśsu przeciwko Ludwikowi XVI. zamierzonego, y następujący Projekt do Prawa podał: „ Ze Ludwik może być sądzony, y to od Narodowego Zjazdu; na ten koniec trzey Kommissarze większością głosow mianowani, mają wszystkie Akta Dokumenta Proceśsu tego zbierać, porządnie uło-

żyć, y Akt Oskarżenia z wyrażeniem Piześteptw, Zjazdowi Narodo: podać; dopiero ten Akt Oskarżenia, powinien być drukowany, y po 8. dniach pod Deliberacyą wzięty; Akt ten, ma być Ludwikowi XVI. lub Adwokatom jego, gdyby, sobie iakich obierał, komunikowany. Na żądanie Oskarżonego, Dokumenta Originalne mają iemu być komunikowane od 12. Kommissarzow; ale ci z rąk nie wypuszczą owych Dokumentow; daley Zjazd wyznaczycy Dzień, kiedy Ludwik stawić się ma u kratek przed Zjazdem. Ludwik może się bronić ustnie; ieżeli zaś uczyni to na piśmie, tedy obrona ta powinna być przez niego podpisana. Dekret przez głosowanie Posłow, podług absolutney większości głosow ma być ferowany.

Co się tycze Maryi Antoinette (Kro-

lowey) przydał *Mailhe*, jeżeli Oskarżenie przeciwko niej ma miejsce, tedy może być do zwykłych Sądów odeślana, ponieważ ona do *Nietykalności* nie ma Prawa; y lubo Syna *Ludwika (Del-fina)* dla młodości ięgo wieku, poczynać za winnego nie należy, iednakże szczególniejszego dozoru wymaga on dopóty, dopóki Przelady z Ziemi nie ustąpią. To prawda, że Prawo strzeże Wolności wszystkich; ale skoro Wolność pojedynczych Osób stać się może szkodliwą dla społeczności, tedy na to Prawo Zakonę spuścić trzeba. Kazano Raport ten drukować, rozesłać, y na wszystkie Języki w krajach Rzeczypospolitey *Francuskiej* używane, tłumaczyć. Deliberacją zaś nad tym Projektem do przyszłego Wtorku odeślano.

Wczora głoszono tu, że *General Anselm*, gdy chciał *Dolinę Sospetto* opanować, żwawie od *Woyłka Piemot-skiego* odparty został. Jednakże ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia.

Z *Frankfurtu* d. 13. Listop: Król *Pruski* już naydować się ma z 16,000. *Woyłka* swęgo przy *Limburgu* nad *Rzeką Lahn*, y *Francuzi* z okolicy tamtey cofnęli się.

Na dniu 9. maszerowało 5,000. *Francuzow* od strony *Huningue* ku okolicom *Spiri*, y dnia 13. ieszcze 7,000. *Francuzow* za tamtemi mają następować.

Francuski General Custine, pisał niedawno do *Francuskiego Generala Kellermana*, między któremi wielkie są nienawiści, co następuje: *Albo W. Panu*, albo mnie spadnie głowa z karku.

Około *Miasteczka Kassel* naprzeciwko *Moguncyi* leżącego, *Francuzi* prowadzą szeroką *Fosję* na 40. stop głęboką, około wykopania której, kilkaset ludzi z sąsiedzkich miejsc codziennie pracować musi.

Z *Hanau* d. 13. Listop: Wczora świeże znowu *Francuskie Woyłka* z *harmatami* y *wozami Amunicyi* weszły do *Frankfurtu*; Zkąd znaczne *Korpus Francuzow* z *harmatami* wymaszerowało ku okolicy *Friedberg*.

Gazeta Wetzlarzka opisując *Potyczkę* między *Hafłami* y *Francuzami* przy *Weilburg* zdarzoną, donosi, że *Hafłowie* dwie *harmaty* y wiele *złodzianych koni Francuzom* zabrali, y że *Francuzi* 7. *Wozow* z *ranionemi* z sobą uprowadzili.

Od *Rzeki Menu* d. 13. Listop: Na *Klubie Konstytucyjnym* w *Moguncyi* rozłożono dwie *Xięgi*, z których iedna w *czerwonu Szafian*, druga w *czarnym* papier jest oprawna, dla *wpisania* się *tamecznych Obywatelow*, *żądających* albo *utworzenia Konstytucyi Nowey*, albo *zachowania Konstytucyi Dawney*. *Czerwona Xięga* *Narodowemi* *kolorami ozdobiona*, *sporządzona* dla *Wpisu* *żądających Konstytucyi Nowey*, ma tę *Inskrypcyą*: *Xięga Żywota*. *Czarna* zaś *kaydanami skrepowana*, nosi *Napis Niewola*. *Klub* w *Moguncyi*, za *pozwoleniem Francuskiego Generala Custine*, *zniósł* y *zniszczył* *stary Monument*, to jest *dużą bryłę Żelaza* w *kształcie kamienia*, *łańcuchami żelaznemi* *przymocowaną*, którą *Adolf de Nassau* przed 300. latami, gdy *Moguncyę* *zabrał*, y *Mogunczykom* *Przywileie* ich *odebrał*, przed *tamecznym* *Domem* *Sadowym* *postawić* *kazał*, *odzywając* się *w* *te* *do* *Mogunczykow* *śłowa*: *Wtedy* *Przywileia* *wasze* *napowrot odbierzecie*, *kiedy* *od* *plamieni* *Stonecznych* *Brył* *ta* *stopnieie*. *Zruynowanie* *tego* *Monumentu*, y *drugiego* *Burgfrieđe* *zwanego*, y *wielką* *uroczystością* *przy* *odgłosie* *Muzyki* y *wiadomey* *Piesni* *ca ira* *odprawito* *się*.

Z *Paryża* *dnia* *11. Listop*: *Wypis* z *Autentycznego* *Raportu* *Generala Dumourier* o *Zwycięstwie* *pod*

Mons, iak ten Raport do *Ministra Wo-*
iennego był przyślany, y na *Zieździe*
Narodowym czytany: *W Kwaterze Gł-*
owney w Mons dnia 7. *Listopada 1792.*
w pierwszym Roku Rzeczypospolitey
Francuskiey.

„Na dniu 6. rano, kazalem 24. *harmat* y
12. *Haubicow* przed *Front* naszej *Armii* wy-
prowadzić y *Bateriami* je rozstawić. *Generał*
Harrille stojąc z *swą Dywizją* na *Górach Ci-*
ply, z *Artylerji* *swey* strychował *lewe Skrzy-*
dło Nieprzyziaciela; *prawe Skrzydło Niepr-*
ziacielkie kazalem przez *oprowadzenie* *Wiołki*
Quarcignon, *atakować* *Belgom* *wspartym* od
9. *Batalionów*. *Srodkiem* *Ataku*, *Komman-*
derował *General-Leytnant Egalité* (*Syn* *Obywa-*
tela d'Orleans) *Prawe Skrzydło* stało pod rozka-
zami *Generalów* *Beurnonville* y *Dampiere*. „

„*Austryacka* *Armia* składała się z 20,000.
Zołnierzy, *nasza* *nieprzechodziła* *liczby* 30,000,
ludzi. *Straszliwe* było *położenie* *Austryaków*;
prawym *Skrzydłem* *wspierali* się o *wiołkę* *Ge-*
mappe, *lewym* *Skrzydłem* *sięgali* aż do *drogi* od
Valenciennes. *Na* *tey* *całej* *rozcziągłości* *stali* *oni*
na *gorze* *drzewami* *obrośley*, *gdzie* *nakładzt* *Am-*
iteatru *trzy* *Piętra* *Szańców* *wznosiły* *się*, *kto-*
re *dwudziestą* *Działami* z *ciężkży* *Artylerji*,
tyłż *przynajmniey* *Haubicami* y *trzema* *Poło-*
wewi *Harmatami* na *Batalion* *każdy* *były* *ofa-*
dzone, *co* *ogółem* *wynosiło* *Artylerją* *od*
więcey *niż* 100. *Sztuk* *harmat*. *Z* *naszey* *strony*
było *tyleż* *harmat*. *Około* *godziny* 7. *ranney*,
zaczęła *się* *z* *stron* *obudwu* *najwyższa* *Kano-*
nada, *do* *godziny* 10. *przeciagniona*; *ale* *skutek*
tey, *decydujący* *nie* *był*. *Gdy* *przebiegtem* *mimo*
Frontu *Armii*, *Woyłka* *nasze*, *które* *najwyższą*
pałaly *żądzą* *w* *bliżkości* *mierzenia* *swoich* *sił* z
siłami *Nieprzyziaciół*, *oswiadczyły* *mi* *nie* *na*
jętż *swoię* *chęć* *szturmowania* *z* *bagnetem* *za-*
ładzonym *do* *Nieprzyziaciela*. *Generalowie*
Beurnonville y *Egalité* *od* *dwnego* *czasu* *toż* *samo*
mi *radzili*. *Lecz* *ja* *umyślnie* *wstrzymałem*
ten *ich* *gorliwość* *zapał*, *dla* *rozżarzenia* *go*
coraz *barzicy*, *bo* *nie* *zmiennie* *połanowiłem*
walce *tey* *przysięść* *koniec* *przez* *zabranie*
Szańców. *Tymczasem* *przymykałem* *coraz* *bl-*
żey *Baterje* *mi*, *toż* *samo* *inym* *Korpułom*
czynić *rozkazałem* *z* *ostrzeżeniem*, *ażey* *wszel-*
ka *gotowość* *była* *do* *przypuszczenia* *Atta-*
ku *o* *południu* *fanym*. *Punktualnie* *więc* *o*
południu, *cała* *Infanterja* *w* *momencie* *stanęła*
kolumną *do* *boju*, *y* *rzuciła* *się* *z* *naywiększą*
żybkością *na* *Nieprzyziacielkie* *Szańce*, *których*
Piętro *pierwsze* *zaraz* *z* *naywyższą* *impetyczno-*

ścią *zabrane* *zostało*; *lecz* *tu* *dopiero* *zwiększy-*
ły *się* *trudności*; *Centrum* *w* *niebezpieczeństwie*
było, *y* *widziałem* *Nieprzyziacielką* *Kawaleryą*
inż *gotową* *do* *nacierania* *z* *boku* *na* *Kolumny*
nasze. *Posłałem* *Generala* *Egalité*, *który* *coży-*
wo *Kolumny* *znowu* *do* *kupy* *zabrał*, *y* *prze-*
ciwko *drugiey* *Kontygnacyi* *Szańców* *mężnie* *ie*
prowadził. *Wsparłem* *też* *Atak* *przez* *Hu-*
zarów *y* *Strzelców* *w* *sam* *czas* *na* *wstrzyma-*
nie *y* *odpieranie* *Kawaleryi* *Nieprzyziacielkiej*
przybyłych; *sam* *zaś* *udałem* *się* *na* *prawe* *Skrzydło*,
y *zmieszana* *tam* *naszą* *Kawaleryą* *w* *krótce* *zno-*
wu *do* *szkry* *wrocilem*, *poczym* *ta* *puścił* *się*
zaraz *z* *naywiększą* *natarczywością* *na* *Nie-*
przyziacielką *Jazdę*, *która* *inż* *prawego* *naszego*
Skrzydła *dopadła* *była*. *W* *ciągu* *tym*, *lewe*
Skrzydło *nasze* *na* *drugiey* *stronie* *zabrało* *Wio-*
łkę *Jemape*, *y* *Centrum* *nasze*, *na* *drugą* *Konty-*
gnacyą *Szańców* *wdarł* *się*. *Tu* *ieszcze* *na* *gor-*
rze *nową* *trzeba* *było* *toczyć* *bitwę*, *ale* *ta* *mniey*
była *żwawa*, *y* *krociey* *trwała*, *gdyż* *Austryacy*,
dotrwaniami, *y* *większym* *coraz* *waleczności* *na-*
fzych *Woyłk* *natężeniem* *zadumieni*, *około* *go-*
dziny *drugiey*, *w* *naywiększym* *zamieszaniu* *opu-*
ścili *stanowisko*, *y* *przez* *Mons* *za* *drugą* *Miasta*
stronę *cofnęli* *się*, *a* *Woyłka* *nasze* *zajął* *cały*
Plac *Nieprzyziacielki* *trupami* *y* *ranionemi* *z*
stron *obudwu* *zastłany*. *Tegoż* *dnia* *po* *rozsta-*
wieniu *Zwycięskiej* *naszey* *Armii* *na* *gorze*
Wiołki *Cuesmes*, *y* *osadzeniu* *mieysc* *poblížszych*,
wzwałem *Miasto* *Mons* *do* *poddania* *się*. *Woy-*
łka *nasze* *od* 5. *dni* *pod* *bronią* *będące*, *które* *w*
dzień *Bitwy* *tey* *okropney*, *nie* *mogły* *ieść* *ob-*
adu, *nie* *zmienną* *gorliwość* *pokazując*, *konie-*
cznie *do* *Mons* *szturmować* *chciały*. *Obiecałem*
im, *że* *nazajutrz* *to* *naślapi*. *Ale* *Nieprzyzi-*
aciele *korzystaając* *z* *pory* *nocney*, *z* *Miasta* *wycią-*
gnęli, *y* *ostatki* *ich*, *to* *jest* 400. *Zołnierzy* *Au-*
stryackich *nazajutrz* *około* *godziny* 9. *ranney*
wyruszył *z* *tamtąd*. *Poczmy* *Mieszczanie* *wy-*
lamawży *Bramy* *Mieyskie* *przez* *Austryaków* *za-*
tarałowane, *przybyli* *do* *mi*, *y* *mi* *do* *Miasta*
zaprofili. *Magirat* *wieźdźziaczemu* *mi* *do* *Mi-*
asta, *przy* *Bramie* *klucze* *od* *tegoż* *Miasta* *prezentow-*
wał. *Ja* *dotykając* *się* *tylko* *ręką* *prezentowan-*
ych *kluczów*, *odpowiedziałem*: *że* *my* *przychod-*
ziemy *iak* *Bracia* *y* *Przyiaciele*, *chcąc* *nakłonić*
Mieszkańców, *ażey* *Bramy* *swoie* *nazawfse*
przed *przeźlemi* *ich* *uciemiążyicielami* *zataro-*
lowali, *a* *bronili* *Wolności* *przez* *nas* *im* *teraz*
znowu *przywróconey*. „

„*Nieprzyiaciele* *stracili* 8. *harmat*. *Kł-*
ęska *Nieprzyziacielka* *w* *zabitych*, *ranionych*,
zbiegłych, *wynosi* *najmniey* *do* 4,000. *Zołnie-*

rzy, nierachując drugie tyle tych, którzy są rozproszeni, utajeni, obłąkani. O stracie naszej wiadomości dokładney niemanu dotąd; ale kładę ją na 300. zabitych y 600. ranionych. Skoro od rozmaitych Korpusów Raporta w tey mierze dokładniejszy mnie dojdą, uwiadomić o nich nieomieszkać. — *Dumourier.* „

Wypis z Listu z Wiednia dnia 10 Listop: Generał Artyleryi *de Vins* pojedzie do *Włoch* na obięcie Komendy nad Woylkiem tam będącym. Feltmarzszatek Leytnant *Hrabia de Wartenleben* pojechał do *Freyburga* na obięcie na mieyscu *Xiążęcia Esterhazy* Komendy Generalney nad Woylkiem w *Bryzgowii*. *Węgrzy*, za Krola swego, krew y życie łożyć są gotowi.

Francuzi, nim chcieli się wdawać w iakiekolwiek *Negocyacye*, stawali przytmy, ażeby na samprzod Woylka z ich kraiu wyciągnęły; bo inaczey Armia skombinowana nie tak łatwo byłaby opuściła *Verdun*, *Longwy*, &c: które mieysca mogłyby były odbierać z *Luxemburga* posiłki y wsparcie wszelkie. Teraz, gdy to żądanie ich do skutku przywiedziono, coraz oni zachodzą dalej w swych pretenzyach, y gdyby to od ich woli zależało, tedy chcieliby oni wszystkie kraie na Rzeczypospolite przeistoczyć. Dla tey przyczyny, daleko surowsze teraz przeciwko im czynione będą kroki, tak od naszego Dworu, iak y od Dworu *Berlińskiego*, o którym dowiadujemy się, że już wydane są rozkazy, ażeby 60,000. Woylka *Pruskiego* w gotowości było do maszerowania.

Wypis z Listu z Hagi d. 17. Listopada. Wczora Posel *Angielski* *Lord Auckland*, otrzymawszy przez Kuryera z *Londynu* Listy, zaraz z *Stanami Generalnymi* miał Konferencyę, na której oddał Notę Jmieniem Krola *Angielskiego* z oświadczeniem, że gdy Woyna zbliża się aż do granic *Holandyi*, Krol Jegomości *Angielski* zapewnia Rzeczypospolitą tuteyszą, iż iak najwierniey dopełniając Traktaku *Aliansiu z Holandją* w Roku 1788. zwartego,

nie dozwoli, ażeby *Granice Holandyi*, miały być od iakieykolwiek bądź *Mocy* napaastowane, albo, ażeby się iaka obca moc, miała wdawać w *Holandyi* interesa wewnętrzne. Ta *Angielskiego* Posła Deklaracya sprawiła między teyżemi *Patryotami* powszechnie zadumienie. Dobrze oni to znają, że pomoc od *Francyi* nie może być ani tak silna y dzielna dodawana, iak wielka y nagła mogłaby być w przeciwnym razie kłeska przez *Anglię*, handlowi *Holenderskiemu* wymierzona.

Posł Scriptum. Właśnie teraz dowiadujemy się, że *Generalna Gubernatorka Austryackich Niderlandow*, nie pojedzie do *Ruremonde*, ale do *Bonna* uda się.

Wypis z Listu z Londynu d. 13. Listop: Rady *Gabinetowe* naszych *Ministrów* barzo teraz są liczne, y pospolicie odprawiają się w obecności Krola. *P. Pitt*, który przed kilką dniami bawił się przy *Walmer Castle* polowaniem na *Lisy*, spadł z konia, ale przecież prócz kontuzyi, innego szwanku nie odniósł.

Wiadomości wczora tu przybyłe, że *Armia Generała Dumourier* po krwawey bitwie *Miasto Mons* obięła, sprawiła tu niemalo krzątania się.

Wywóz *Zboża* przez *Proklamacyę Krolewską* w *Sobotniey Gazecie* *Dworkiey* położoną, zabroniony został.

Z *Paryża d. 12. Listop:* *Deputacye* przyniosły nadniu 9. Opinią względem *Generała Montesquiou* następującą: że ten Generał ubliżył dostojności *Narodu*, gdy pierwszy swoy z *Genewczykami* pod dniem 22. *Paździer*: *Traktat* zawarł, y nawet przed *Ratyfikacyę Ziazdu Narodo*: *Artykuł* jeden krzywdzący *stawę Narodu* (gdzie obiecał cięższą *Artyleryą* o 10. mil odprowadzić) *kazał uskutecznić*. *Rovere* proponował więc przeciwko *Generałowi Montesquiou* *Dekret* *Oskarżenia*, który z *powszechnym zezwoleniem* wydany został,

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

Wc SRZODĘ DNIA 5. GRUDNIA R. 1792.

Z Warszawy d. 5. Grudnia. Dnia 28. zeszłego Miesiąca, wyszło Rozporządzenie Jurydykcyi Marszałkowskiej zakazujące, Tańców w Dni *Adwentowe* y *Wielkiego Postu*, w następujących słowach:

Wszystkim, komu o tym wiedzieć należy, mianowicie utrzymującym domy publiczne, Kaffenhauzy, Szynkownie, i tym podobne, tudzież Muzykantom do grania w nich najmującym się, lub za jakóżkolwiek nagrodę, tamże na instrumentach muzycznych grywającym, do wiadomości podaje: iż gdy uftawami *Religii Panującej* w pewnych czasach, a obojwiem w czasie *Wielkiego Postu* i *Adwentu*, uciechy publiczne i biesiady z tańcami są zabronione, prawami też *Krajozem* oddalenie wszelkich zgorzeń, *Urzędowi Marszałkowskiemu* przy boku *JKMci* jest poleczone; Zaczynam takowe ustawy przez każdego szanowane, y z winnym posłuszeństwem zachowywane mieć chcąc, z władzy *Urzędu Marszałkowskiego Kor:* y obowiązku *Prawem włożonego*, zalecam y przykazuję: aby w czasie blisko następującego *Adwentu* y daley *Postu Wielkiego*, żaden z utrzymujących domy publiczne, Kaffenhauzy, Szynkownie, y tym podobne, w tychże domach swoich, i dozorowi ich podległych, pod żadnym pozorem tańców dozwalać, i Kapeli sprowadzać nieważyli się, owszem teyże Kapeli, choćby nawet przez kogo innego sprowadzoney, gracie dopuszczali. Muzykañci także, aby w wyżej wyrażonych domach, tak za pieniądze, isko i darmo, w czasach *Adwentu* y *Wielkiego Postu* nie grywali, oraz utrzymujący *Reduty*, tychże przez ciąg dopiero wspomnianych czasów niedawali, a to pod karą *Grzywnien 500.* na *Ubogich* lub *Szpitalach*, nieochybnie na doniesienie czyieźkolwiek w *Sądzie Marszał:* *Kor:* *Pierwzję In-* *stancyi* wlkazać mianą; pod takowy jednak zakaz *Muzyka* dla zabawy słuchających bez tańców w *Domach prywatnych* dawana, podpadać niema. Dan w *Warszawie* dnia 28. *Mca* *Listo-* *pada R.* 1792. *Michał Wandalin Mniszcz Marszałek W. Kor:*

Z *Włoch d. 5. Listop:* *Austryackie Woyska*, na dniu 25. zeszłego Miesiąca z *Turyngu* wyciągnięty do *Saluzzo*. W rzeczonym *Turyngii* wszystkie *Teatry* są zamknięte. *Król Sardyński* nałożył teraz *Podatku* zapłaćcenie y *od* *tych* *Dobr Duchownych*, które dotąd *Podatku* nieplacili. W *Liworno* nadydają się 4. *Angielskie* y 4. *Holenderskie Okręty Woienne*.

Z *Wiednia d. 14. Listop:* Wszystkie *Rozrządzenia* dziejące się w *Kraju Austryackim*, ronią kontynuacyą *krwawey nader Woyny*, ponieważ sam *Dwór* *tuteyszy* z swoiey strony wyprowadzi w pole przeciwko *Nieprzyiacielowi* 160,000. *Woyska*, rachując z tym, które w *Kraju Piemontskim* nadydają się. Już 30,000. *Piechoty Austryackiey* z *Czech* y *Morawii*, y 16. *Dywizyi Kawaleryi* odebrało teraz *rozkaz* *maszerowania* ku okolicom *Renu*. *General Colloredo*, który zaprowadzi *iedną część* tegoż *Woyska* do swego *przeznaczenia*, ku końcowi *teraźniejszego Miesiąca* ztąd *wyieżdża*.

Przybycie Kommanderującego Generała w Węgrzech *Xiążęcia de Ca-*

burg, y Arcy-Xiążęcia Woiewody, codziennie tu do *Wiednia* jest spodziewane. Rzezonny Generał ma być przeznaczony do Kommenderowania znaczney Armii *Węgierskiej y Kroackiej* przeciwko *Francuzom*.

Z *Frankfurtu* d. 16. Liſtop: *Austryacki* Generał *Starray* y Generał *Artyleryi Clairfait*, z których pierwszy (iak Raporta fałszywe głosiły) w bitwie pod *Mons* miał być zabity, a drugi raniony, w dobrym zdrowiu przy swoich *respectivè* Korpusach Woyska, obadwa nayduią się.

Generał *Custine* w *Liście* z *Uſingen* opisiując Akcyą między *Francuzami* y *Prusakami* przy *Limburg* nad *Lahn* zaśła, wyraża to: „Rzecz jest do nieuwierzenia, że my, po tak straszliwey Kanonadzie, mieliśmy tylko 4. zabitych y 10. ranionych, bo też Nieprzyacielski ogień znacznie gorą przenosił. Bodaybym zawſze same tylko wiadomości dobre mogli donosić, y bodayby *Fortuna* nigdy mnie nieodstąpiła! Lecz *Fortuna* jest Kobieta, a moje włosy już siwieć zaczynają. „ (Ciekawa rzecz, iak temu Siwcowi dotrzyma przyjaźni ta Kobieta?)

Generał *Dumourier* dwie Szubienice w *Mons* postawić kazał. Na pierwszej jest napis: *Kto zawoła: Vivat van der Noot, będzie obieszony*. Na drugiej też same słowa stoją wyrażone, tylko zamiast nazwiska *van der Noott*, nazwisko *Vonk* jest położone.

Z *Hagi* d. 20. Liſtop: Potyczka, która na dniu 13. między tylną Strażą *Austryacką* y *Francuską* Awangwardyą w bliskości *Bruxelli* (ba nawet aż na Przedmieściu rzeczoney *Stolicy* zaśła) barzo była żwawa. *Francuzi* na tey Potyczce stracili 800. Żołnierzy; tyle stracili y *Austryacy*, którzy jednak przewyższającey liczbie Nieprzyacielskiej ustąpić, y cofnąć się musieli. *Austryacy* teraz w *Niderlandach* mają tylko ieszcze w swey Posseſyi *Namur*, *Luxemburg*, y *Antwerpią*.

Angielski Poseł w *Bruxelli* Lord *Elgin*, ztamtąd wczora tu przyjechał. Z *Anglii* doſzła tu wiadomość, że *Admiralicya Angielska* do wielu tamecznych Portów nagle poſłała rozkaz uzbroienia znaczney liczby Okrętów Woiennych iaknayprzedzey. Podług wszelkich pozorów, zanosi się na to, że między *Anglią* y *Francuzami*, przyidzie podobno ieszcze do pokłócenia się o *Rzplta Holenderską*.

Z *Brabancyi* d. 17. Liſtop *Arcyksiężna Kryſtyna* pojechała do *Bonn*. Wiele ona afrontów y naygrawania musiała z swą komitywą wytrzymać na drodze od *Ludu*.

W *Mons* Urzędników *Cesarſkich* złożono. Mieszczanie obrali sobie Radę Mieyską od 30. Osob, *Gwardyą Narodową* urządzili, przez dwa wieczory *Miasto* *Iluminowali*, y *Francuskim* *Officyerom* *Bal* sprawili. Generał *Austryacki Beaulieu* z 10,000. Woyska pomaszerował do *Namur*. Do *Leodyum* ruszyło około 12,000. *Austryackiego* Woyska, gdzie na dniu 19. stanąć mieli. Z *Leodyum* umykają wszyscy, którzy byli przywiązani do partyi *Xiążęcia Biskupa Leodyjskiego*.

Od *Rzeki Menu* d. 20. Liſtop: *Pruskie* Woyska ściągają się zwolna na drugą stronę *Renu*. W *Moguncyi* Mieszczanom broń zabrano. Obywatele *Moguncy* dzielą się na trzy Partye. Jedna żąda mieć za *Rzadcę* *Koadiutora Elektora Mogunckiego*; druga chce *Francuskiej Konstytucyi*; trzecia pragnie, ażeby *Moguncya* otrzymała *Prawa Imperyalnego Wolnego Miasta*. W *Miście* samym, okropna jest *Woienna* postać. *Plac Zamkowy* y *Ulice* są za-

ięte Artyleryą. Zapasy Żywności zebrano tak obfite, że y mieysca już dia nich niema.

W *Wissbaden* Francuzi przy odgłosie bębna kazali obwieścić, ażeby odtąd żadnych wiecey Tytułów, ani nawet słowa tego *Mości Panie*, nie zażywano. *Przyjacielu*, *Sąsiedzie*, *Obywatelu*, iednego z tych słów używać nakazali. Przy tymże Mieście Generał *Custine* ściąga Korpus Woyfka *Francuskiego*, ktore przeciwko *Hafsom* ma być przeznaczone.

Z *Paryża* d. 12. *Liśtop*: Adiutant Generała *Dumourier*, *Larue*, który przywoził *Lifty* o Zwycięstwie pod *Mons*, doniośł oraz *Naro: Ziazdowi*, iż Obywatel *Baptiste* Kamerdyner Generała, 5. Szwadronow y 4. Bataliony do zamieszania przywiedzione, do szyku znouw zebrał, y na ich czele ważne Stanowisko obiał, y *Francuzow* z dobytymi Szablami prowadził do Okopów Nieprzyacielskich. Obywatel ten waleczny (którego obecnego prezentował Adiutant *Naro: Ziazdowi*) zamiaśł wszelkiey nagrody, żada *Munduru Narodowego*. Gdy *Baptiste* ku szrodkowi *Jzby* bliżej przystąpił, powszechnne oklaski słyżec się dały. Przyzdniący imieniem całego *Ziazdu* pozwalając iemu honor *Sessyi*, dał mu przytym *Pocałowanie Braterskie*. Wypadł oraz Dekret, ażeby *Baptiste* nakładem *Rzpltey* był uzbroiony, przytym umocowano Generała *Dumourier*, ażeby on iaki stopień w swoiey Armii Obywatelowi *Baptiste* osiarował.

Na doniesienie, że z rżnych stron *Emigranci* licznie znouw do Kraiu powracają, następujący stanął Dekret: „ *Emigranci*, którzy do *Francyi* nażad powrócili, mają po ogłoszeniu ninieyszego Prawa, we 24. godzin oddać się z mieysca, na jakie przybyli, y z *Paryża*. „

„ *Emigranci*, którzy po upłynieniu 14. dni od ogłoszenia Prawa ninieyszego, nieoddały się z Kraiów *Rzpltey*, mają być iak nieposłuszni *Prawu*, wu skazuiacemu ich na wygnanie poczytani, y śmiercią ukarani. „

W *Mez* rozmaitych *Emigrantow*, ktorzy w *Niewolę* dostali się, exekwowano na śmierć.

Ludwik XVI. daley ieszcze zatrudnia się dawaniem *Edukacyi* Synowi swoiemu. Pan *Egalité* bywa często na *Sessyach* *Narodowego Ziazdu*.

Król *Sardyński* przeszłego *Kommandanta* w *Nizza*, kazał arestować. Głoszą, że on dał się przekupić za 4. *Milliony*, dla wydania *Miasta* y *Hrabstwa* *Nizza* w ręce *Francuzów*. Wiadomość ta tu doszła z *Antibes*, zkąd piszą ieszcze, że 28,000. *Woyfka Sardyńskiego* w aktualnym naydnie się marszu, dla odebrania znouw nazad *Nizza*.

Z *Lizbony* dnia 20. *Paździer*: Przed kilką dniami płyneły 4. *Francuskie* Okręty *Liniowe* z *Brest*, y 4. *Fregaty* mimo tuteyszego *Portu*. Za temiż Okrętami, więcey ieszcze Okrętów *Woiennych* *Francuskich* ma następować.

Z *Wloch* d. 8. *Liśtop*: Z *Turyngu* donoszą, że wiele *Woyfka* y *Artyleryi* posłano do *Aleksandria*, y że ieszcze 5,000. *Zołnierzy* przybyło do *Turyngu*. W *Turyinie* spodziewają się ieszcze przyciągnięcia rozmaitych *Reymentów* od strony *Novara*.

W *Rzymie* podczas *Jesieni*, *Teatra* zawarte zostały. *Papież* kazał *Garnizon* w *Civitavechia* rozmaitemi ieszcze *Korpusami* wzmocnić.

Wypis z *Liśtu* z *Londynu* dnia 16. *Liśtop*: *Naradzenia* się *Gabinetowe* *Ministrow* naszych, ieszcze są częste y długo przeciągnięne. *Posłowie* *Dwo-*

row *Madryckiego, Wiedeńskiego, y Turyskiego*, miewają liczne Konferen-
cye z Sekretarzami Stanu y z P. Pitt Ministrem. Chodzi odgłos, że Dwor
nasz skłania się do Akcesu Związanych Mocarstw przeciwko *Francyi*. Po-
głoska ta sprawiła, że Publiczne Akcye wczora Procentem jednym już zui-
żyły się.

Zawczora Minister *Hannowerski*, na Audyencyi u Krola, czynił Raport
o dyspozycjach y prawidłach przedsięwziętych od Regencyi *Hannowerskiej*
względem zabezpieczenia tamecznego Elektorstwa. Poczym Lord *Grenville*
komunikował Krolowi Listy od Lorda *Elgin* przyślane z doniesieniem, że
Francuzi objęli już w swą Possefiją Miasto *Bruxellę*.

Z *Grodna dnia 30. Listop.* Konfederacya Generalna *W. X. Lit.* na Sessyi d. 20. tego
Miesiąca odprawioney, wyznaczyła z pośrodkka siebie Osoby z Senatu y z Stanu Rycerskie-
go, pod Styrem Xiążęcia Jmci *Sapiehy* Kancl: *W.* y Marszałka Konf: Gen: *Lit.* do przeyrzenia
dokładnego wszystkich Artykułów Statutem *Litowskim* zawartych, do skonfrotowania onych z
Prawami y Ustawami na Seymach O. N. po Statucie zapadłemi, do odmienienia, poprawienia;
przydania, y ułożenia zupełnego Statutu dla *W. X. Lit.* a to nieodstępując bynajmiej od Ar-
tykułów y Porządku w tymże Statucie *W. X. Lit.* zawartych.

DONIESIENIA Z WARSZAWY DNIA 5. Grudnia Roku 1792.

W Drukarni *Warszaw.* II. XX. *Scholarum Piarum* wyzedł Kalendarzyk Polityczny na
Rok przyszły 1793. Także Kalendarzyk mielenki z Zagadkami.

Aukcyja na różne Rzeczy: iako to suknie, bieliznę, kanapy, stoliki, krzesła, książki *Fra-*
cnzkie, Niemieckie, Łacińskie, Polskie, y inne różne Rzeczy y sprzęta domowe, odprawiac-
się będzie, w Saskim Pałacu w pierwszym Pawilonie na pierwszym piątrze, wchodząc z Kra-
kowsk: Przedmieścia na lewey stronie dnia 6. 7. 10. y 11. &c: Grudnia przez P. Michała Grölla Au-
kcyonatora Uprzywilejowanego.

Na dniu 4. Grudnia 1792. zginął tu *Wexel* na *Czer: Zło: 200.* przez *Ur: Kabrego Ban-*
iera Warszaw: w Ięzuku Francuskim wydany, z terminem zapłażenia na dzień 10. Lutego w
R. 1793. o ktorey przytrafioney zgubie zaniebany już jest Manifest dla ostrożności. Ktoby ta-
kowy *Wexel* znalazł, ma się udać do *J.P. Leona Beresdz* Doktora na *Ulicy Senatorskiej* w *Domu*
J.P. Michlera Konflystora ~~Mieszkającego~~, a przyzwoitą ~~W~~ Bierze nagrodę.

Obwieszczają się *Sukcesorowie y Kredytorowie* (ieżeli iacy są) mający pretensyą do
pozostałej Substancyi po *JX. Janie Francilzku Żalukowskim Manlyonarzu* przy *Kościelu Kate-*
drałnym Kłowskiem w *Zyromirzu*; y po *JX. Jozefie Kłowskiem* *Kommendarzu Kościoła Smolań-*
skiego, aby się stawili w *Zyromirzu* w *Sądach Konflystora*; *General: Kłow: d. 3. Lutego Roku 1793.*
na które zapozwani są *peremptorie* przez *Exekutorów Substancyi wspomnianych II. XX. Ża-*
lukowskiego y Kłowskiego, do Officio tanquam post intestatos, postanowionych.

Podaje się do wiadomości, iż dla wygody publiczney *J.P. Bielski* *Podstoli* przedsięwzięc
i prostowanie *Traktu Dubieńskiego y Ukraińskiego*, znacznym nakładem na gruncie swoim *Dzie-*
dzicznym ufundował Groblę y most wystawił na *Wieprzu*, to jest: iż prosto z *Piaszkow* *gościnniec*
na *Biskupice, Gaję Karczmę, do Reiwca* mil trzy, a z *Reiwca* na *Dyputycze, Sielec, do Kumowa*
mil dwie, więcej na pułtory mili drogę skróci.

Antoni Chybiński mający lat około 35. który służył za *Siedlarza* przez kilka lat w *Ka-*
waleryi Narod: pod *J.Panem Lipskim* *Rotmistrzem*, *Wziąwszy z sobą Syna* *Imieniem Ksietana*
mającego lat około 10. ożławił żonę w *Kielcach* w *Woiewodztwie Sandom:* Ta tedy opuszczo-
na żona nie mająca o Mężu y Synie wiadomości blisko Roku, uprasza Publiczności: ktoby wie-
dział o nich, żeby przez miłość bliźniego doniósł do *Warszawy* do *Kamienicy II. XX. Wika-*
ryuszow na *Ulicy Dziekańskiej* przy *Kolleg: S. Jana.*